

◀◀ 46

„**M**oedisain me seljas teeb kaasa ja läbi kõike seda-sama mis keha. Mulle meeldib pidada loomingulist kahekõnet vormi ja liikumise vahel,“ tõdeb moedisainer **Kristian Steinberg**. Ta elab kolmandat aastat Shanghais ning juhatab moedisaini osakonda Istituto Marangonis. Kristiani juhendada on umbes sada üliõpilast. Moedisainer, kes on riietanud muu hulgas androgüünsuse printsi, Suede'i lauljat Brett Andersoni, Jordaania kuningannat Raniat ja popiprintsess Kylie Minogue'i, lõi nüüd esimest korda kostüümid teatrilavale – Päikesekuningale ja tema kaaskonnale.

Kuninganna kuldne seelikusõrestik – krinoliin, mis kahaneb ahtaks puuriks. Maailmalõpu, meeleheite ja kire tumedates toonides plisseer. Liblikõielised seelikud. Lõkmed ja õlakud, lilla ja mardikarohe-line, lateks ja tüll, sadomaso-ogalised maskid ja takused tanud. Need on sel nädalal esietenduva balleti „Louis XIV – kuningas Päike“ kostüümid, aja märgina sündinud distantsilt. „Ma ei ole saanud neid katsuda – see on, nagu kokk teeks süüa nii, et ei saa maitsta. Jumal tänatud, et **Teet** (*Kash, lavastaja – T. S.*) on suur moehuviline, olemine olnud tema-
ga ülihuvitavas ja viljakas dialoogis,“ iseloomustab Kristian aasta aega kestnud koostööd.

Teet mainis, et maskidest kostüümide osana hakkasite rääkima enne, kui need said meie igapäevaelu osaks...

Jah. Meie maskid nõuavad tantsijatelt päris palju vaeva, erilist panust, võivad tekitada ebamugavust, kohati isegi valu. Neid on suus hoiatavaid, nahkrihmast, müntidest... Arvan, et publikul on vaja näha, et tantsijatel pole lihtne.

Kui lihtne või keeruline oli sinul neid detaili- ja töömahukaid kostüüme kavandada?

Kui teed küllalt ettevalmistustööd, on pilt paigas ja disainimine läheb kiiresti. Tantsuriiete disainimine oli mulle uus teema: tuli mõelda, kuidas kostüümidega n-ö lava maalida, mis värvid domineerivad, olenevalt sellest, mis parajasti toimub. Kostüümides leidub palju viiteid ja sümboolikat, kas publik seda oskab välja lugeda, pole isegi kõige olulisem. Mulle meeldis Teedu mõte, et taustateadmised annavad tantsijatele vajaliku tunnetuse. Näiteks tagakiusatud hugenottide kleitide kangatrükile panime vanade piiblite käsikirjad.

Oled oma loomingut nimetanud intellektuaalseks mässumeelsuseks ning seni loonud peamiselt meestemoodi. Erandiks on naistekollektsioon Pocahontas, mida esitlesid 2017. aasta Tallinn Fashion Weekil. Ütlesid teena, et tahad teha rõivaid eri proportsioonidega naistele ja kandmiseks eri moel, näiteks seelikut keebina. Mis suunas praegu liigud?

FOTO TIJU SUVI

FOTO TIJU SUVI

KUIDAS RIIETADA SURMA: Kristian Steinbergi loodud kostüüm balletile „Louis XIV – kuningas Päike“, Surma rollis Cristiano Principato.

„Olen suur tantsufanaatik, mulle meeldis tantsida lapsena ja meeldib vaadata moodsat balletti. Inimese anatoomia on ilus!“

Iga kollektsioon on mulle midagi õpetanud ja toonud suurt rahuldust. Huvitav, et umbes 80 protsenti mu kunagistest kursusekaaslastest on läinud edasi mõnele teisele erialale. Elame maailmas, kus peame olema valmis muutusteks. Ka mina ei seisa paigal. Mu tulevikuplaanid on väga tugevalt seotud moetehnoloogiaga, virtuaaltehnika. Enne moekooli minekut õppisin ju keemiainseneriks (*Stockholmi tehnikauhikoolis – T. S.*). Teadus teeb kohutavalt suuri edusamme ja tahan olla sellega seotud – juba seetõttu, et uued tehnoloogiad saaks välja arendatud inimkesksel printsiipidel.

Millal ilmub su järgmine kollektsioon?

Praegu plaanis ei ole, ma ei jõua sellega tegeleda. Koostöö teatriga andis mulle hea maitse suhu, südamest loodan, et tuleb veel tantsuga seotud projekte. Olen suur tantsufanaatik, mulle meeldis tantsida lapsena ja meeldib vaadata moodsat balletti. Inimese anatoomia on ilus! Noor või vana, kurvikas või kõhn – kõik on kuidagi perfektne. Kollektsiooni loomine on alati keeruline, alates praktilistest küsimustest, milline kangas kust tellida, kuni selleni, kuidas eelmisel hooajal öeldu viia uue teemani, suhestuda maailmas toimuvaga, rahuldada klienti vajadusi. McQueen juures praktiseerides õppisin varakult, kui hirmus see press võib olla. Murdis tugevaidki.

Moetööstuse karmusest ja kokkuvõtte äärel töötamisest räägitakse legende. Miks sa seda siiski teed?

Ma ei ole elanud elu, mis kulgeks mööda tavarööpaid. Mul on väga vaja teha asju, mis viivad mind mugavustsoonist välja. Minu jaoks on kõige kohutavam igavus, rutiin. Teha midagi, mida olen juba teinud – selle all kannatan rohkem kui ületöötamise all. Mul pole probleemi teha kolme tööd korraga, 15tunniseid päevi, nagu möödunud aastal. Lihtsalt väga rangelt ütlen endale, et mu tervis on kõige tähtsam. Siit tuleb ette piir, millest üle minna ei saa. **Kuidas saada aru, et oled piirile ohtlikult lähedal? 2014. aastal saates „Plekktrumm“ rääkisid läbipõlemisest, mis tabas sind pärast Central Saint Martinsi moekooli lõpetamist, kriisist väljatulek võttis üle aasta.** Inimesed reageerivad erinevalt. Minul läks seedimine korrast ära, tundsin ääretut väsimust, mida on raske kirjeldadagi. Isegi nutmiseks ei olnud energiat. Peaaegu füüsiliselt tundsin, et ajast on saanud poroloonsvamm. Kõik oli kivistunud, kaotanud maitse ja värvi. Mul oli võimatu seda ignoreerida. Sain aru, et olen üle töötanud ja vajan puhkust – mitte kuu või kaks, vaid nii kaua kui vaja. Ja muidugi aitas mind

võitluskunstidega tegelema hakkamine. Valisin karate, ja mul vedas, mu õpetaja tegi seda nagu spirtuaalset kunsti.

Kas tegeled sellega praegugi?

Nii palju enam mitte, aga sain tööriista, mida õppisin kasutama igal pool ja igal ajal. Võin näiteks end ümbritsevast välja lülitada ja jääda silmapilk magama. Piisab mõtlemisest – ja keha reageerib. Võin tõsta oma pulsi 140 peale ja tagasi minuti jooksul, midagi füüsiliselt tegemata. Samuti on võimalik harjutada karate *kata*'sid mediteerides ja samas panna plahvatav energia läbi keha liikuma.

Mida plahvatuslikult originaalset on moel meile veel pakkuda?

Moemaailmas on originaalsus alati olnud illusioon. Mood on alati kopeeritud kunagisi stiile, järgmise sammu ehitame alati eelnenule. Hästi, võib-olla Yamamoto ja Kawakubo ja Margiela tegid asju, mis olid originaalsed omas kontekstis, aga isegi Margiela kasutas kollektsioonides vanu riideid.

Tahan väga, et mu õpilased tunnetaks, et neil on oma hääl, isikus. Me kõik näeme maailma isemoodi. Neil, kes on võimelised ausalt väljendama, mida nad näevad, lisades isikliku sarmi, on midagi huvitavat öelda. Lõppude lõpuks, Galliano võib disaini aluseks võtta ükskõik mille ja tulemus näeb ikka välja nagu Galliano. Mood on alati jutuaajamine teemadel, mis ühiskonnas parajasti üleval.

Mis on maailmas järgmine ülioluline teema?

Maailm muutub justkui väiksemaks ja suuremaks korraga. Geograafiline vahe on vähem oluline, kuid virtuaalmaailm kasvab. Peaaegu kogu info on meil näppude all, samas elame informullides, kus meie endi tööspidamisi ja huvisid söödetakse meile tagasi lõpmatutes tsüklites. Tehnoloogia ei muuda mitte ainult seda, kuidas läbi käime ja söppame, vaid ka seda, kuidas „reaalsust“ tajume ja kui oluline see üldse on. Äkki polegi vaja olla füüsiliselt perfektne, kui kasutame Metaverse'is avatara ja naudime uusi virtuaalseid aksessuaare, mida tavamaailmas tarvis pole? Samas ei ole vaja minna Metaverse'i, et näha reaalselt kasu VR-tehnoloogiast. Näiteks luuakse virtuaalreaalsuses kudu-meid vajaduseta saata proovidisaini edasi-tagasi. Ning õnneks on saadud aru, et ületootmine ja -tarbimine ei ole hea. Ehk aitab digitaalmood meil füüsilise kraami kuhjamisest lahti saada. Koroonaviiruse puhkemise ajal elasin ja töötasin Tais, kaasas vaid väike kohver, ning õpetasin õpilasi Hiinas ilma raskusteta. Tundsin, et ei vaja suurt midagi mate-

FOTO TIJU SUVI